

Główny Urząd Statystyczny

Streszczenie w języku nietechnicznym

Praca badawcza

„Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego”

*realizowana w ramach projektu
„Statystyka dla polityki spójności. Wsparcie systemu monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz programowania i monitorowania polityki spójności po 2020 roku”*

Warszawa 2018

Jednostka opracowująca raport:
Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS

Wstęp

W dobie nasilającego się deficytu pracowników w określonych zawodach i masowego w ciągu ostatnich dwudziestu lat kształcenia na studiach wyższych, coraz częściej odczuwalna jest konieczność podjęcia działań zmierzających do uruchomienia i realizowania kształcenia na poziomie szkolnictwa zawodowego jak najbardziej odpowiadającego potrzebom rynku pracy. Zatem system edukacji powinien dostarczyć takie kadry dla gospodarki, które zapełniłyby bieżące oraz przewidywane zapotrzebowanie na określone kompetencje i umiejętności na rynku pracy. W związku z tym kluczowe staje się pozyskiwanie tych informacji od pracodawców. Prowadzone obecnie analizy nie dają spójnej informacji na temat zapotrzebowania na pracowników z określonymi zawodami, a ponadto różnorodność stosowanych w nich podejść metodologicznych i definicyjnych nie pozwala na uzyskanie całościowej wiedzy o rzeczywistych potrzebach rynku pracy

Zasadniczym celem pracy badawczej „Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego” było uzyskanie informacji na temat zapotrzebowania pracodawców na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego oraz te zdobywane w ramach form kształcenia ustawicznego, np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Osiągnięcie celu wymagało przeprowadzenia szeregu działań dotyczących między innymi zbadania możliwości pozyskania wiedzy z istniejących źródeł, co zrodziło potrzebę przeprowadzenia inwentaryzacji istniejących źródeł danych, w tym dostępnych w informacyjnych systemach administracyjnych oraz poza administracyjnych. Dokonana inwentaryzacja wykazała, iż pomimo dużej liczby potencjalnych źródeł, trudno zidentyfikować takie, które w sposób prosty i jasny wskazywałyby rzeczywiste zapotrzebowanie rynku pracy na określone zawody. Dokonana analiza potwierdziła potrzebę przeprowadzenia badania dostarczającego informacji o faktycznych potrzebach pracodawców w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach uzyskiwanych w systemie szkolnictwa zawodowego.

Przygotowanie badania polegało na opracowaniu schematu badania, formularza sprawozdawczego, aplikacji do gromadzenia i przetwarzania pozyskanych danych, założeń do uogólniania wyników i kontroli logiczno-rachunkowej oraz przygotowanie słownika wyboru określonego zawodu szkolnictwa zawodowego we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych oraz Ministerstwem Edukacji Narodowej.

Przygotowaną metodologię i narzędzia badawcze przetestowano podczas badania pilotażowego zrealizowanego na próbie 1044 podmiotów. Wyniki badania pilotażowego potwierdziły poprawność opracowanych rozwiązań dotyczących formularza i przyjętych założeń, dzięki czemu nie było konieczności modyfikacji metodyki badania. W związku z powyższym przeprowadzono badanie właściwe na pełnej próbie podmiotów, które zobowiązane były do złożenia sprawozdania o symbolu Z-05 „Badanie popytu na pracę” w ramach badania „Popyt na pracę” (oznaczonego w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej symbolem 1.23.07).

Dane dotyczące badania przekazywane były przez sprawozdawców przede wszystkim za pomocą formularza elektronicznego zamieszczonego na Portalu Sprawozdawczym GUS. Jednostki nie posiadające aktywnego konta na PS, mogły przekazać dane na formularzu papierowym, bądź e-mailowo. Ponadto statystycy na bieżąco kontaktowali się telefonicznie oraz drogą mailową ze sprawozdawcami w celu wyjaśnienia nieprawidłowości i poprawy danych, a także w celu pozyskania danych, które następnie rejestrowali w PS. Podczas trwania badania systematycznie kontrolowana była kompletność oraz poprawność wypełnionych kwestionariuszy. Proces kontroli i weryfikacji danych odbywał się w specjalnie dla tego badania przygotowanej aplikacji do przetwarzania i opracowania danych – Systemie Informatycznym Badania.

Wyniki badania

W Polsce w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego (KZSZ) zatrudnionych było 5,4 mln osób (stan na 31 maja 2018 r.). Najwięcej z nich pracowało jako sprzedawcy 930,8 tys. osób (17,2% ogólnej liczby zatrudnionych w zawodach zgodnych z KZSZ). Dość licznie wykazywane były również osoby wykonujące zawód:

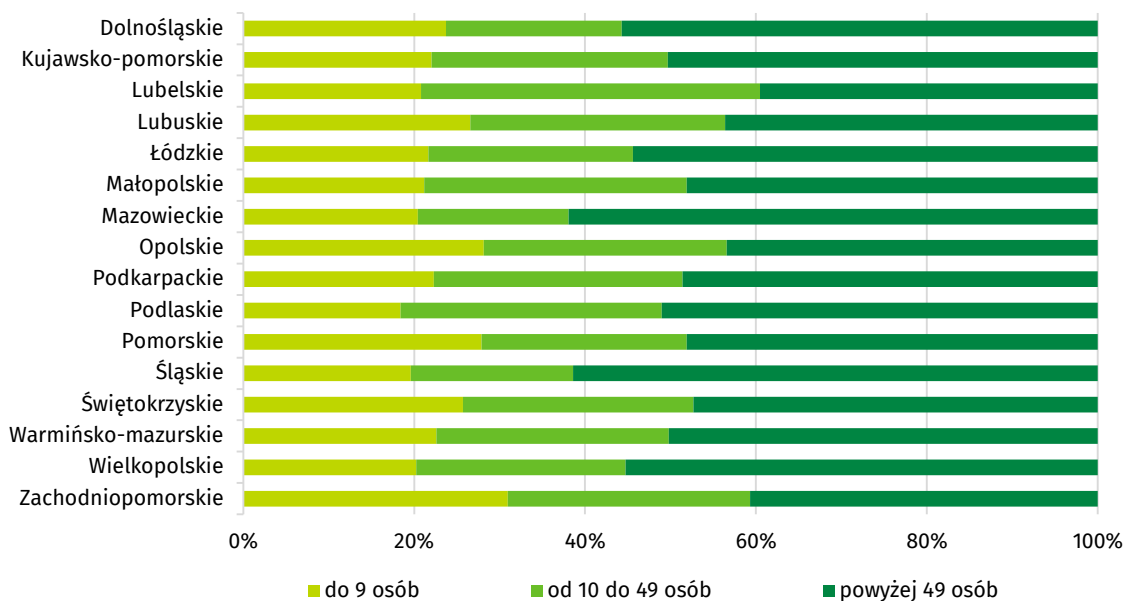
- kierowcy mechanika – 422,7 tys. osób (7,8%),
- technika prac biurowych – 191,9 tys. osób (3,5%),
- magazyniera-logistyka – 183,3 tys. osób (3,4%),
- technika administracji – 176,7 tys. osób (3,3%).

Co druga osoba wykonująca zawód zgodny z KZSZ pracowała w jednostkach zatrudniających powyżej 49 osób (2,9 mln osób, czyli 53,6%). Niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa dominującą grupę stanowili sprzedawcy. W podmiotach zatrudniających powyżej 49 osób odsetek ten wyniósł 15,2% (441,7 tys. osób). W tych podmiotach na kolejnych miejscach pod względem liczby zatrudnionych znalazły się zawody:

- kierowcy mechanika – 163,9 tys. osób (5,6%),
- magazyniera-logistyka – 122,4 tys. osób (4,2%),
- technika administracji – 106,5 tys. osób (3,7%),
- ślusarza – 102,5 tys. osób (3,5%).

W grupie podmiotów zatrudniających od 10 do 49 osób odsetek sprzedawców wyniósł 17,6% (231,2 tys. osób). W tych podmiotach pracodawcy często zatrudniali również kierowców mechaników (9,9%), murarzy-tylnkarzy (4,2%), techników prac biurowych (3,6%) oraz ślusarzy (3,5%). W jednostkach małych, o liczbie pracujących do 9 osób, co piąta osoba wykonywała zawód sprzedawcy (21,5%). Duża liczba zatrudnionych w tych jednostkach była również wśród kierowców mechaników – 128,7 tys. osób (10,8%), techników prac biurowych – 53,3 tys. osób (4,5%), kucharzy – 39,9 tys. osób (3,3%), oraz murarzy-tylnkarzy – 37,8 tys. osób (3,2%).

Wykres 1. Struktura zatrudnionych w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego według wielkości jednostek w województwach w Polsce

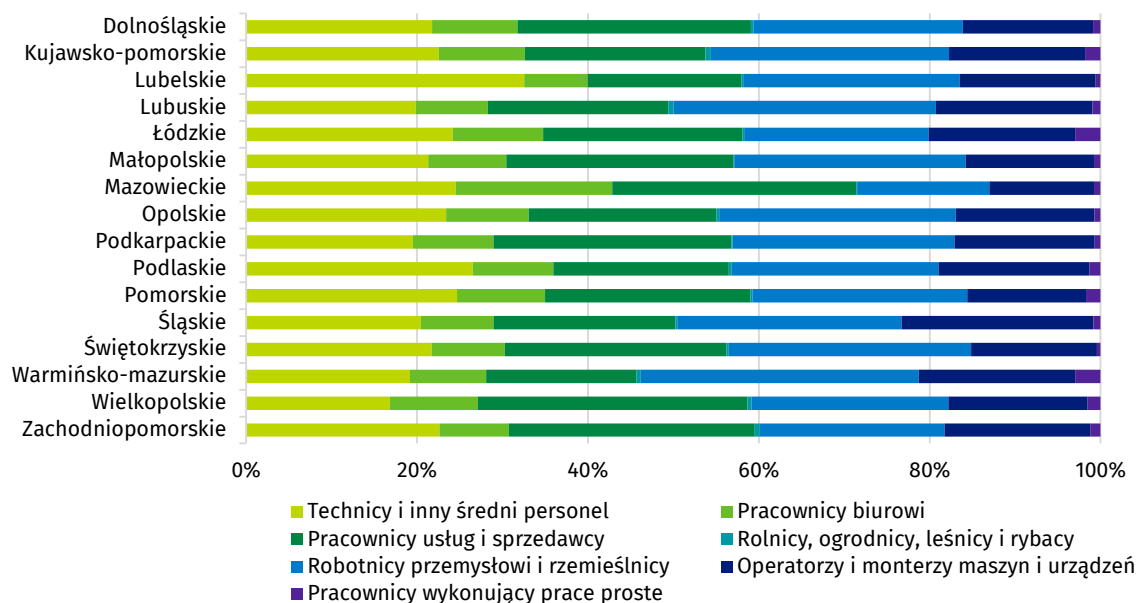

Źródło: opracowanie własne.

Wiodącą wielką grupą zawodów w jednostkach prowadzących działalność w Polsce była grupa *Pracownicy usług i sprzedawcy* – zawody tej grupy stanowiły 25,4% wszystkich zawodów. Wśród tej grupy zawodów najwięcej osób pracowało jako sprzedawcy (930,8 tys. osób). Na kolejnych miejscach pod względem liczby zatrudnionych znalazły się zawody: kierowca mechanik (422,7 tys. osób) oraz technik prac biurowych (191,9 tys. osób). Dość licznie reprezentowane były również zawody z grupy *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (23,6%) oraz *Technicy i inny średni personel* (22,2%). Najmniej liczną wielką grupą zawodów była grupa *Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* (0,3%).

Wykres 2. Struktura zatrudnionych w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego według wielkich grup zawodów w województwach w Polsce

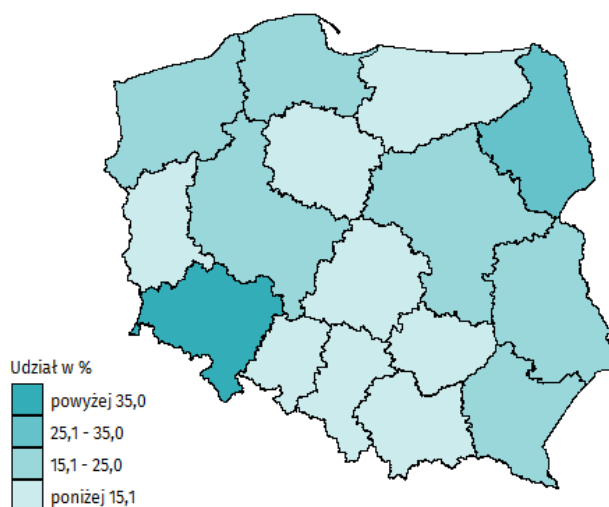

Źródło: opracowanie własne.

W Polsce w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. poszukiwano 479,2 tys. osób do pracy w zawodach zgodnych z KZSZ. Z tego co piąta oferta pracy kierowana była do osób chcących podjąć pracę na umowę zlecenie lub umowę o dzieło (91,2 tys. wakatów). W podmiotach najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla sprzedawców (67,0 tys. ofert pracy, czyli 14,0% poszukiwanych pracowników). Pracodawcy zgłaszali duże zapotrzebowanie również na:

- murarzy-tynkarzy (37,4 tys. wakatów, 7,8%),
- kierowców mechaników (35,9 tys. wakatów, 7,5%),
- techników ochrony fizycznej osób i mienia (28,9 wakatów, 6,0%),
- magazynierów-logistyków (17,3 tys. wakatów, 3,6%).

Mapa x. Udział poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie lub umowę o dzieło w ogólnej liczbie poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. w województwach w Polsce

Źródło: opracowanie własne.

W Polsce w perspektywie 1 roku pracodawcy planują zwiększyć zatrudnienie w zawodach zgodnych z KZSZ o 5,5% (o 297,6 tys. osób). Co szósta oferta będzie skierowana do sprzedawców (15,0% ogólnej liczby ofert). Duże zapotrzebowanie jest zgłaszane przez podmioty na techników usług pocztowych i finansowych (7,4%), kierowców mechaników (6,6%) i murarzy-tynkarzy (4,6%).

Podmioty małe, o liczbie pracujących do 9 osób, będą kierowały najwięcej ofert pracy do murarzy-tynkarzy (11,3%). Duża liczba ofert w tych jednostkach będzie przeznaczona dla sprzedawców (10,3%) oraz kierowców mechaników (9,6%).

W grupie podmiotów zatrudniających od 10 do 49 osób najbardziej poszukiwanym zawodem będzie sprzedawca (10,7%). Pracodawcy w tych podmiotach planują zwiększyć zatrudnienie wśród kierowców mechaników (8,7%) oraz murarzy-tynkarzy (5,7%).

Również w grupie podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób najbardziej poszukiwanym zawodem będzie sprzedawca (19,1%). W tych jednostkach zatrudnienie znajdą również technicy usług pocztowych i finansowych (14,1%) oraz magazynierzy-logiści (4,7%).

Tablica 1. Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego według sektorów własności i wielkości podmiotów w Polsce w perspektywie roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Wielkość podmiotu		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
	w osobach					
OGÓŁEM	297611	43407	254204	84251	56467	156893
Sprzedawca	44734	313	44421	8716	6041	29977
Technik usług pocztowych i finansowych	22162	22040	122	0	1	22161
Kierowca mechanik	19549	1970	17579	8061	4906	6582
Murarz-tynkarz	13694	33	13661	9544	3226	924
Magazynier-logiści	10313	109	10204	1762	1242	7309
Ślusarz	9729	488	9241	2663	2070	4996
Kucharz	7909	682	7227	4885	1672	1352
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	7144	2180	4964	220	629	6295
Operator obrabiarek skrawających	6661	490	6171	481	1188	4992
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	6571	28	6543	113	606	5852
Pozostali	149145	15074	134071	47806	34886	66453

W perspektywie 3-letniej w zawodach zgodnych z KZSZ pracodawcy zamierzają zwiększyć zatrudnienie o 415,0 tys. osób (wzrost o 7,7% ogólnej liczby zatrudnionych w zawodach KZSZ). Zawody, w których planowane jest zatrudnienie największej liczby osób, po części pokrywają się z wykazanymi w perspektywie rocznej. W perspektywie 3 lat największe zapotrzebowanie będzie na techników usług pocztowych i finansowych (15,9% planowanych przyjęć). W mniejszym stopniu podmioty zainteresowane będą zatrudnieniem sprzedawców (15,5%). Duża liczba ofert będzie kierowana również do kierowców mechaników (5,2%), murarzy-tynkarzy (4,4%) oraz technik ochrony fizycznej osób i mienia (4,0%).

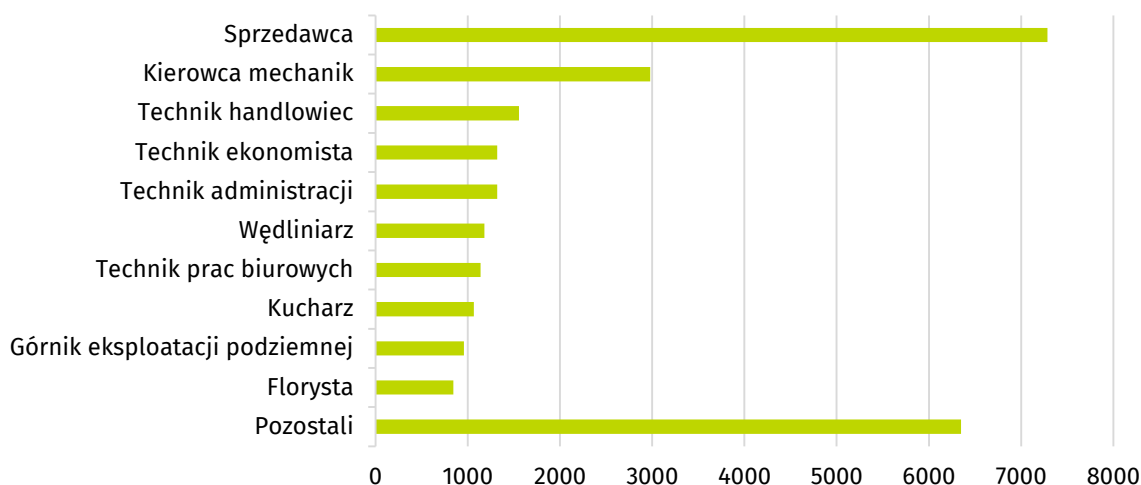

Tablica 2. Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego według sektorów własności i wielkości podmiotów w Polsce w perspektywie 3 lat

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Wielkość podmiotu		
		publiczny	prywatny	do 9 osób	od 10 do 49 osób	powyżej 49 osób
	w osobach					
OGÓŁEM	415026	98504	316522	90699	62863	261464
Technik usług pocztowych i finansowych	66104	66042	62	0	0	66104
Sprzedawca	64244	381	63863	7749	8538	47957
Kierowca mechanik	21405	4594	16811	7246	3803	10356
Murarz-tylnik	18318	51	18267	13407	3982	929
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	16426	4813	11613	0	1306	15120
Magazynier-logistyk	12864	197	12667	377	1005	11482
Ślusarz	11887	895	10992	2756	1898	7233
Mechanik-monter maszyn i urządzeń	9946	571	9375	1400	901	7645
Operator obrabiarek skrawających	9434	360	9074	489	1452	7493
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	8888	42	8846	98	603	8187
Pozostali	175510	20558	154952	57177	39375	78958

W Polsce w perspektywie roku pracodawcy zamierzają zwolnić 35,3 tys. osób pracujących w zawodach zgodnych z KZSZ (0,7% ogólnej liczby zatrudnionych w zawodach KZSZ). Najwięcej zwolnień planowanych jest wśród sprzedawców – co piąty pracownik zostanie zwolniony (7,3 tys. osób). Duża liczba zwolnień przewidywana jest również wśród kierowców mechaników – 3,0 tys. osób (8,4%), techników handlowców – 1,6 tys. osób (4,4%), i techników ekonomistów – 1,3 tys. osób (3,7%).

Wykres 3. Planowana liczba zwolnień pracowników zatrudnionych w zawodach zgodnych z Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego w Polsce w perspektywie roku

Źródło: opracowanie własne

Tablica 3. Zestawienie wiodących zawodów w poszczególnych grupach pracowników (pracownicy poszukiwani, planowane przyjęcia, planowane zwolnienia) według województw

Liczba pracowników poszukiwanych w zawodach zgodnie z KZSZ w okresie od 1 XII 2017 do 31 V 2018		Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)		Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie trzyletniej)		Planowana liczba zwolnień pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)	
Dolnośląskie							
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	20096	Technik mechanik	2779	Sprzedawca	3221	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	80
Sprzedawca	5801	Sprzedawca	2523	Magazynier-logistyk	2119	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	60
Murarz-tylnkarz	4613	Murarz-tylnkarz	1539	Kierowca mechanik	2052	Sprzedawca	55
Kujawsko-pomorskie							
Murarz-tylnkarz	1734	Sprzedawca	1095	Sprzedawca	2031	Sprzedawca	1797
Sprzedawca	1338	Murarz-tylnkarz	874	Krawiec	1145	Kierowca mechanik	256
Magazynier-logistyk	980	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	804	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	773	Kucharz	76
Lubelskie							
Kierowca mechanik	2457	Sprzedawca	1174	Sprzedawca	1150	Kamieniarz	438
Sprzedawca	1362	Kierowca mechanik	686	Monter konstrukcji budowlanych	1075	Sprzedawca	378
Kelner	990	Kucharz	535	Kierowca mechanik	819	Pracownik pomocniczy mechanika	299
Lubuskie							
Kierowca mechanik	1861	Kierowca mechanik	1243	Kierowca mechanik	1984	Sprzedawca	1007
Sprzedawca	1195	Magazynier-logistyk	371	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	845	Technik handlowiec	462
Ślusarz	715	Stolarz	345	Magazynier-logistyk	628	Stolarz	125
Łódzkie							
Sprzedawca	6787	Sprzedawca	5037	Sprzedawca	11354	Sprzedawca	270
Kierowca mechanik	2550	Kierowca mechanik	1178	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	1605	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	192
Magazynier-logistyk	1372	Technik ochrony fizycznej i mienia	790	Magazynier-logistyk	1057	Kierowca mechanik	186

Tablica 3. Zestawienie wiodących zawodów w poszczególnych grupach pracowników (pracownicy poszukiwani, planowane przyjęcia, planowane zwolnienia) według województw (cd.)

Liczba pracowników poszukiwanych w zawodach zgodnie z KZSZ w okresie od 1 XII 2017 do 31 V 2018	Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)	Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie trzyletniej)	Planowana liczba zwolnień pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)				
Małopolskie							
Murarz-tylnkarz	19080	Sprzedawca	4806	Sprzedawca	10137	Technik handlowiec	376
Sprzedawca	5779	Kierowca mechanik	1346	Kierowca mechanik	1848	Kierowca mechanik	244
Kierowca mechanik	3454	Elektryk	1239	Magazynier-logistyk	1240	Kucharz	204
Mazowieckie							
Technik usług pocztowych i finansowych	12464	Technik usług pocztowych i finansowych	22133	Technik usług pocztowych i finansowych	66064	Florysta	844
Sprzedawca	11223	Sprzedawca	5627	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	9458	Technik handlowiec	611
Kierowca mechanik	6550	Kierowca mechanik	4292	Sprzedawca	8643	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	541
Opolskie							
Sprzedawca	1387	Technik automatyk	1064	Technik automatyk	1576	Technik prac biurowych	62
Technik automatyk	633	Dekarz	397	Monter konstrukcji budowlanych	695	Operator urządzeń przemysłu chemicznego	27
Magazynier-logistyk	623	Monter konstrukcji budowlanych	375	Dekarz	412	Operator obrabiarek skrawających	19
Podkarpackie							
Sprzedawca	3062	Sprzedawca	987	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	1161	Ogrodnik	96
Kierowca mechanik	1159	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	601	Sprzedawca	1115	Mechanik operator maszyn do produkcji drzewnej	73
Technik handlowiec	1041	Operator obrabiarek skrawających	584	Betoniarz-zbrojarz	467	Technik masażysta	58
Podlaskie							
Murarz-tylnkarz	1077	Murarz-tylnkarz	1157	Murarz-tylnkarz	2194	Sprzedawca	424
Kierowca mechanik	939	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	1036	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	1502	Technik pojazdów samochodowych	136
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	591	Kierowca mechanik	706	Kierowca mechanik	401	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	34

Tablica 3. Zestawienie wiodących zawodów w poszczególnych grupach pracowników (pracownicy poszukiwani, planowane przyjęcia, planowane zwolnienia) według województw (cd.)

Liczba pracowników poszukiwanych w zawodach zgodnie z KZSZ w okresie od 1 XII 2017 do 31 V 2018		Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)		Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie trzyletniej)		Planowana liczba zwolnień pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)	
Pomorskie							
Sprzedawca	2258	Sprzedawca	1774	Sprzedawca	3281	Technik technologii żywności	528
Kucharz	1721	Kierowca mechanik	1132	Technik farmaceutyczny	3131	Mechanik pojazdów samochodowych	450
Kierowca mechanik	1652	Technik farmaceutyczny	1101	Ślusarz	1443	Kierowca mechanik	273
Śląskie							
Sprzedawca	4657	Sprzedawca	2722	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	4849	Górnik eksploatacji podziemnej	887
Kierowca mechanik	3392	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	2631	Sprzedawca	3045	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	693
Ślusarz	3133	Ślusarz	1983	Murarz-tylnkarz	2983	Sprzedawca	633
Świętokrzyskie							
Monter izolacji budowlanych	1105	Monter izolacji budowlanych	1038	Operator obrabiarek skrawających	1284	Sprzedawca	155
Sprzedawca	977	Mechanik pojazdów samochodowych	817	Ślusarz	1045	Krawiec	86
Mechanik pojazdów samochodowych	911	Operator obrabiarek skrawających	527	Monter izolacji budowlanych	1040	Monter sieci i instalacji sanitarnych	81
Warmińsko-mazurskie							
Murarz-tylnkarz	2122	Murarz-tylnkarz	1687	Murarz-tylnkarz	2696	Sprzedawca	1318
Sprzedawca	2010	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	1603	Operator obrabiarek skrawających	1320	Wędliniarz	1178
Kierowca mechanik	724	Sprzedawca	956	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	1044	Kierowca mechanik	703
Wielkopolskie							
Sprzedawca	16394	Sprzedawca	16322	Sprzedawca	18002	Przetwórcza ryb	376
Kierowca mechanik	5259	Kierowca mechanik	2456	Technik robót wykończeniowych w budownictwie	3035	Murarz-tylnkarz	316
Murarz-tylnkarz	2770	Murarz-tylnkarz	2329	Kierowca mechanik	2261	Kierowca mechanik	214

Tablica 3. Zestawienie wiodących zawodów w poszczególnych grupach pracowników (pracownicy poszukiwani, planowane przyjęcia, planowane zwolnienia) według województw (dok.)

Liczba pracowników poszukiwanych w zawodach zgodnie z KZSZ w okresie od 1 XII 2017 do 31 V 2018	Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)	Planowana liczba przyjęć pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie trzyletniej)	Planowana liczba zwolnień pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ (w perspektywie rocznej)				
Zachodniopomorskie							
Sprzedawca	2289	Kucharz	2472	Kucharz	2402	Sprzedawca	423
Kierowca mechanik	1711	Kierowca mechanik	1114	Kierowca mechanik	1761	Technik ekonomista	420
Monter izolacji budowlanych	910	Monter izolacji budowlanych	858	Monter izolacji budowlanych	1715	Przetwórcza ryb	260

Źródło: opracowanie własne

Wyniki badania wykazały niewielkie przestrzenne zróżnicowanie zapotrzebowania na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego. Pracodawcy ze wszystkich województw w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. zgłaszali zapotrzebowanie na sprzedawców i kierowców-mechaników. W województwie kujawsko-pomorskim, małopolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim najbardziej poszukiwanym pracownikiem była osoba wykonująca zawód murarza-tynkacza, a w województwie świętokrzyskim – monter izolacji budowlanych. W województwie dolnośląskim duża ilość wolnych miejsc pracy czekała na techników ochrony fizycznej osób i mienia, w województwie mazowieckim na techników usług pocztowych i finansowych, w województwie opolskim na techników automatyków, a pracodawcy z województwa pomorskiego poszukiwali kucharzy.

W ciągu najbliższego roku sprawozdawcy planują zatrudnić 580,5 tys. osób, natomiast plany dotyczące zwolnień w tym samym okresie czasu to 95,3 tys. osób. Wśród osób zwalnianych dominować będą osoby posiadające zawód sprzedawcy oraz kierowcy-mechanika.

Zapotrzebowanie pracodawców na zawody w perspektywie najbliższego roku wykazuje nieco większe zróżnicowanie przestrzenne. W województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, mazowieckim i wielkopolskim pokrywa się z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez sprawozdawców w terminie od 1 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r., natomiast w pozostałych województwach pracodawcy planują zatrudnić również osoby posiadające zawody, które nie były najbardziej pożądanymi zawodami w ciągu półrocza poprzedzającego termin badania. W województwie dolnośląskim często wskazywano zapotrzebowanie na technika mechanika, w województwie lubuskim – na magazyniera-logistyka, w województwie opolskim – na dekarza i monter konstrukcji budowlanych, w województwie podkarpackim – na technika robót wykończeniowych w budownictwie, w województwie podlaskim – na monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, w województwie śląskim – na mechanika-montera maszyn i urządzeń, w Świętokrzyskim – na mechanika pojazdów samochodowych, w Warmińsko-Mazurskim – na operatora maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, natomiast pracodawcy z województwa zachodniopomorskiego poszukiwać będą kucharzy.

Podsumowanie

Kompletność badania wyniosła 58,1%, co oznacza, że niewiele ponad połowa objętych badaniem respondentów wzięła w nim udział. O dość niskiej realizacji badania zadecydował jego nieobowiązkowy charakter. Na kompletność badania w dużym stopniu wpłynął również termin realizacji badania, który przypadał na okres urlopowy, więc wystąpiły problemy z nawiązaniem kontaktu z osobami odpowiedzialnymi w firmie za wypełnianie sprawozdań. Termin ten spowodował również spore utrudnienia w pracy realizujących badanie statystyków. Uzyskanie informacji wymagało kilkukrotnego kontaktu z niektórymi podmiotami.

Najwięcej problemów w trakcie realizacji badania przysporzył, zarówno sprawozdawcom, jak i statystykom, słownik zawodów szkolnych i ich synonimów. Zwracali oni uwagę na niewystarczającą ilość synonimów oraz objaśnień do poszczególnych zawodów występujących w klasyfikacji. Badanie wykazało, iż pracodawcy nie tyle zainteresowani są pracownikami posiadającymi konkretne zawody, co pracownikami posiadającymi konkretne kwalifikacje. Okazało się, że często poszukują kwalifikacji, które nie są przypisane do żadnego zawodu lub zawodów, które według nich powinny „składać się” z wielu kwalifikacji. Dlatego dla ewentualnej kontynuacji badania zapotrzebowania na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego w przyszłości niezbędne jest opracowanie nowego słownika w oparciu o symbole zawodów z Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy, poszerzenie jego zakresu o kompetencje i umiejętności oraz stworzenie klucza powiązań między tym słownikiem a Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego.

Praca badawcza miała dostarczyć danych na potrzeby rzetelnej i miarodajnej oceny bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania na określone zawody wśród podmiotów gospodarki narodowej, w których liczba zatrudnionych wynosi 1 i więcej osób. Założony cel został osiągnięty: w wyniku przeprowadzonego wśród pracodawców badania pozyskano informacje na temat obecnego i przyszłego (w perspektywie rocznej i trzyletniej) zapotrzebowania na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego. Analizę uzyskanych wyników zawiera raport końcowy z realizacji pracy badawczej, natomiast rezultat badania w formie tablic wynikowych stanowi załącznik do tegoż raportu.